

Tudatosság: A tudatosság az a képesség, hogy a kávé-kannát és a madarak énekét a magam módján érzékelem, nem pedig úgy, ahogyan megtanítottak rá. Alapos okunk, van annak feltételezésére, hogy a látás és a hallás más minőségű a gyermekek, és más a felnőttek számára; a látás és a hallás az élet első éveiben esztétikusabb, és kevésbé intellektuális.

A kisgyermek élvezettel látja és hallgatja a madarakat. Akkor jön a "jóságos apa" aki úgy érzi, hogy neki is "részt kell vennie" az élményben, és segítenie kell gyermeke "fejlődését". Így szól: "Ez itt egy szajkó, az meg egy veréb." Abban a pillanatban, amint a kisgyermeket az foglalkoztatja, hogy melyik a szajkó és melyik, a veréb, már nem madarakat lát és madáréneket hall. Úgy kell őket látnia és hallania, ahogyan az apja akarja. Az apja okai méltánylandók, hiszen igen kevés ember engedheti meg magának, hogy egész életében a madarak énekét hallgassa, és minél hamarabb kezdődik meg a gyermek "nevelése", annál jobb.

Lehet, hogy ornitológus lesz, mire felnőtt.

Akad azért néhány ember, aki végig a régi módon képes látni és hallani. Az emberi faj legtöbb tagja azonban elvesztette azt a képességét, hogy festő, költő vagy muzsikus legyen, noha meg volna rá a lehetősége; mégsem kínálkozik azonban számukra szabad választás a tekintetben, hogy közvetlenül lássanak és halljanak; másodkézből jutnak a dologhoz. Ennek az adottságnak a visszanyerését nevezzük itt "tudatosságnak".